

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 16. oktober 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 9 (Alm. del) efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Sikandar Siddique (ALT) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 9:

Af regeringens udkast til lovforslag om ændring af reglerne for frakendelse af fremmedkrigeres statsborgerskab, jf. IFU alm. del - bilag 7, fremgår det, hvilke forbrydelser der skal gøre det muligt at foretage en administrativ frakendelse af statsborgerskab. Bl.a. henvises der til landsforræderi, hvilket hører ind under kapitel 12 og 13 i straffeloven. Konsekvensen af bemærkningerne må følgelig være, at det i de pågældende situationer bliver op til administrationen at foretage den strafferetlige vurdering i stedet for domstolen, hvilket bl.a. er blevet kritiseret af professor emerita Eva Smith, Københavns Universitet, i artiklen "Eksperter kommer med hård kritik af nyt lovforslag: »På kanten af menneskerettighederne«" bragt i Berlingske den 15. oktober 2019. Vil ministeren redegøre for, hvordan den foreslåede praksis harmonerer med princippet om, at alle borgere har krav på en fair rettergang, og at alle principielt er uskyldige ind til det modsatte er bevist?

Svar:

Det er vurderingen, at sager om administrativ fratagelse af statsborgerskab på baggrund af en udvist handlemåde, der er til alvorlig fare for Danmarks vitale interesser, ikke udgør straffesager i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions forstand.

Afgørelsen om administrativ fratagelse vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

Pågældende vil således som udgangspunkt være omfattet af de retssikkerhedsgarantier, som følger af forvaltningsloven og forvaltningsretten, herunder bl.a. partshøring, ret til at afgive udtalelse og begrundelse.

Det bemærkes endvidere, at det ikke er en forudsætning for udnyttelse af den foreslåede hjemmel til administrativ fratagelse af statsborgerskab, at den pågældende er dømt for eller i øvrigt har begået noget strafbart. Det skal alene vurde-

21. oktober 2019

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2019 - 15309
Akt-id 1056539

res, om den pågældende har udvist en handlemåde, der er til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser.

Det vil være arten og karakteren af handlemåden, der afgør, om der kan ske fratagelse. Dét, at der er tale om alvorlig kriminalitet, vil ikke i sig selv kunne begrunde, at der er tale om en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser. Handlemåden skal være egnet til at påvirke staten negativt for at kunne føre til fratagelse. Ved vurderingen af, om der er tale om handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser, vil det kunne indgå, om handlemåden er kriminaliseret i straffelovens kapitel 12 og 13. Således vil eksempelvis tilslutning til en væbnet styrke for en part, som kæmper mod den danske stat, terrorisme, herunder træning, instruktion eller på anden måde oplæring af en person til at begå eller fremme terrorhandlinger og handlinger, der sigter til ved udenlandsk bistand, ved magtanvendelse eller trussel derom at forandre statsforfatningen eller sætte den ud af kraft, kunne danne grundlag for administrativ fratagelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke vil være en betingelse, at vedkommende er blevet dømt for overtrædelse af en eller flere bestemmelser i straffelovens kapitel 12 og 13.

Det vil ikke ved vurderingen af handlemåden og afgørelsen om administrativ fratagelse skulle vurderes, om den pågældende har gjort sig skyldig i overtrædelse af en eller flere bestemmelser i straffelovens kapitel 12 og 13, herunder om der foreligger det til domfældelse fornødne forsæt. Det vil således alene være gerningsbeskrivelserne i kapitel 12 og 13, der kan inddrages i vurderingen af, om en handlemåde er til alvorlig skade for landets vitale interesser.

Der vil i overensstemmelse med grundlovens § 63 være mulighed for efterfølgende domstolsprøvelse af en administrativ afgørelse om fratagelse.

Mattias Tesfaye

/

Louise Hauberg Wilhelmsen